

POVESTIREA – „FLORIN SCRIE UN ROMAN”

Povestirea este o specie literară cu trăsături distincte destul de slab individualizate. În general, se caracterizează prin importanța acordată naratorului și actului narării și prin accentul pus pe întâmplări și situații, mai puțin pe personaje.

Povestirea în ramă reprezintă o formă de încadrare a uneia sau a mai multor narațiuni, fie în prezentarea unei situații de comunicare, fie într-o altă narațiune.

Povestirea în povestire se realizează când un personaj al narațiunii principale întrerupe firul acțiunii printr-o istorisire proprie, preluând, în raport cu aceasta, rolul de narator.

Opera literară, “Florin scrie un roman” are structura specifică unei povestiri în ramă: o narațiune este prezentată într-o altă narațiune, textul fiind construit ca o matrioșka. Astfel, fragmentul de roman este cuprins în povestea despre Florin, iar aceasta este cuprinsă în povestea despre Florescu, scriitorul care scrie un text pentru manual. Titlul este reprezentativ, căci tema textului este însuși scrisul, mai precis relația dintre autor, narator și personaje, precum și opțiunea subiectivă a autorului asupra universului operei.

În prima narațiune, care ar putea fi intitulată “Haiducul Florea”, naratorul martor la evenimente relatează obiectiv despre o întâmplare spectaculoasă la care participă Florea Haiducul. Acesta, scăpând cu bine dintr-o primejdie, vine la hanul Aniței, fată ce-l îndrăgise, dar, pentru că Florea îi respinsese dragostea, acum îl urăște. Hangița îi întinde o capcană, dându-i să bea vin cu somnoroasă, ajutându-l pe Gealatu, dușmanul de moarte al voinicului, să îl captureze. Salvat de cal, Florea scapă de poterașii lui Gealatu, dă foc hanului și fuge spre alte peripeții.

A doua narațiune, “Romanul lui Florin”, pe lângă întâmplările narate, dezvăluie un aspect important al raportului dintre realitate și ficțiune. Povestea haiducului este o transfigurare a unei realități trăite de autor: Florin își ia revanșa în romanul său față de Ana, fata dintr-a VII-a, pe care o iubește, dar care îl preferă pe Călăul dintr-a VIII-a. Este în același timp lămurită și diferența dintre autor și narator. Autorul Florin, delegă un narator martor să relateze acțiunile lui Florea. În ceea ce privește întâmplările, un narator martor ne dezvăluie că Florin scrie un roman, pe un caiet pătat. Băiatul de treisprezece ani, are o gașcă pe care e convins că o va impresiona cu noua sa creație net superioară scrierilor S.F. încercate de amici. Hotărât să le-o citească, iese cu rolele în fața blocului, după ce se joacă Duke pe calculator. Afară o întâlnește pe Ana însoțită de prietenele ei, Florina și Elena, care îl ignoră. Hotărât să se răzbune pe fată în romanul său, își ia o înghețată și alunecă pe role prin fața magazinelor.

În a treia narațiune, “Scriitorul Florescu”, avem de-a face cu un alt tip de narator, naratorul personaj, iar relatarea se realizează la persoana I. Acesta ne dezvăluie valențele unui autor. Scriitorul poate interveni în construcția operei literare, o poate modifica, își alege ce personaje vrea, le atribuie însușiri bune, sau rele, scrie o poveste cu un scop anume. Dezvăluirea lui Florescu este întreruptă de sonerie: poștărița îi aduce o telegramă.

Ca tip de povestire, povestirea este cea în rama, iar mărcile prezentei narrative sunt bine ilustrate: verbele de persoana a III-a indică un narator obiectiv, iar cele de persoana I, unul subiectiv, în ultima narațiune. Descrierea are funcție narativă, dar și una expresivă, prezentând personajele în acțiune și realizând portrete fizice și morale. Naratorul martor, din afară, construiește lumea pe coordonatele spațiale și temporale: într-o zi, haiducul vine la han, sau Florin, aflat în vacanța de vară, scrie un roman. Epitetul domină descrierea scoțând în evidență ipocrizia fetei, sau vitejia lui Florea.

Legătura dintre narațiuni o face naratorul omniscient, care întrerupe povestea, introducând un alt fir narativ, printr-o formulă redundantă: “fără să bănuiască niciun moment adevărul: că nu trăiește în realitate...”

Naratorul aparține timpului în care se povestește , “ vede din afară faptele despre care povestește și rămâne în afară“ după cum spune Nicolae Manolescu . Personajul aparține timpului despre care se povestește; Florea, Florin și Florescu participă la acțiune , ei se afla “ înăuntrul lumii create “.

Perspectiva narativă este omniscentă în primele două narațiuni și limitată în a treia narațiune, personajul narator, fiind surprins de sonerie. Vocea narativă este alta în fiecare dintre cele trei povestiri, pentru că actul narării este lăsat în seama altor naratori.

Personajele sunt puțin individualizate , accentul cazând pe întâmplări și situații.